

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Nicolae Craiu, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău”,

în pricina civilă la cererea introductivă a creditorului Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” privind declararea insolabilității Societății cu Răspundere Limitată „RG-Agro Plus”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, prin care s-a respins cererea introductivă depusă de Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” și s-a refuzat intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „RG-Agro Plus”,

c o n s t a t ă

Prin cererea introductivă înaintată la data de 17 iunie 2016, Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” (în continuare BCR Chișinău SA) a solicitat declararea insolabilității SRL „RG-Agro Plus” pe motiv de incapacitate de plată a creanțelor scadente.

În motivarea cererii, BCR Chișinău SA a indicat că debitorul SRL „RG-Agro Plus” a beneficiat de 2 credite și anume:

- contractului de credit nr. 1706 din 13.08.2007, modificat prin actul adițional nr.1 din 22.12.2008 și actul adițional nr. 2 din 02.11.2008, debitorul a primit un credit în sumă de 500 000,00 euro, cu scadența finală la data de 12.08.2013;

- contractului de credit nr. 2127 din 29.08.2008, modificat prin actul adițional nr. 1 din 02.11.2009, debitorul a primit un credit în sumă de 350 000,00 euro, cu scadența finală la data de 28.08.2013.

În acest sens a invocat creditorul că în temeiul Deciziei Curții de Apel Chișinău din 27.01.2016, s-a dispus încasarea de la debitor în beneficiul

creditorului a datoriei în sumă de 881 947,48 euro și cheltuielile de judecată în sumă de 87 500,00 lei.

A mai indicat creditorul că, la data de 26.04.2016, a notificat prin scrisoare recomandată pe adresa juridică a debitorului despre posibilitatea intentării procedurii de insolvabilitate în cazul neachitării datoriei în termen de 7 zile a creanței în mărime de 881 947,48 euro și 87 500,00 lei. Notificarea prealabilă a fost recepționată de debitor la data de 02.05.2016 însă până în prezent debitorul nu a achitat creanța ajunsă la scadență.

Consideră că debitorul este în incapacitate de plată, de aceea solicită intentarea procesului de insolvabilitate față de acesta.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, a fost admisă spre examinare cerea introductivă depusă de BCR Chișinău SA, fiind numit în calitate de administrator provizoriu al „RG-Agro Plus” SRL, Mazur Anna, și instituită perioada de observație cu aplicarea sechestrului pe bunurile și conturile bancare ce aparțin debitorului „RG-Agro Plus” SRL cu sediul: s. Cojușna, r-1 Strășeni, cod fiscal 1004600069437.

În ședința instanței de insolvabilitate, reprezentatul creditorului, Cîrjeu Vladimir, a susținut cererea introductivă și a solicitat admiterea acesteia, reiterând faptul că valoarea activelor de care dispune debitorul constituie suma de 18 219 351,00 lei, iar datoriile, conform tabelului preliminar al creanțelor constituie suma de 27 242 407,50 lei. Astfel, datele prezentate confirmă faptul că debitorul este supra îndatorat și se află în incapacitate de plată, deoarece nu-și poate achita datoriile față de creditorii săi

Reprezentatul debitorului, avocatul Ceban Ilie a solicitat respingerea cererii introductive și refuzul în intentarea procesului de insolvabilitate față „RG-Agro Plus” SRL. În susținerea poziției sale a menționat că creditorul și-a întemeiat creanța pe decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016 care însă, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 Curtea Supremă de Justiție a fost casată.

Reprezentatul administratorului provizoriu, Lungu Vasile Ilie a solicitat respingerea cererii introductive și refuzul în intentarea procesului de insolvabilitate față de „RG-Agro Plus” SRL. În acest sens a precizat că raportul privind activitatea sa a fost întocmit și înaintat în instanța de judecată la 15 august 2016, respectiv până la emiterea decizie Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 privind casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016 prin care s-a dispus încasarea de la debitor „RG-Agro Plus” SRL în beneficiul BCR Chișinău SA a sumei de 881 947,48 euro și 87 500 lei, respectiv nu mai vede temeiuri de intentare a insolvabilității.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, s-a respins cererea introductivă depusă de BCR Chișinău SA și s-a refuzat intentarea procesului de insolvabilitate față de „RG-Agro Plus” SRL, cu sediul: s. Cojușna, r-1 Strășeni, cod fiscal 1004600069437; s-au anulat măsurile de asigurare, aplicate față de „RG-Agro Plus” SRL prin încheierea Curții de Apel Chișinău

din 21 iunie 2016, fiind dispus ca dispozitivul respectivei hotărâri să se aducă la cunoștință Camerei înregistrării de Stat și IFS pe raionul Strășeni.

Nefiind de acord cu hotărârea respectivă, la data de 02 noiembrie 2016, în termenul prevăzut de lege, SA „Banca Comercială Română Chișinău” a declarat recurs, completându-l la 15 noiembrie 2016. A solicitat recurentul casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să se dispună admiterea cererii introductive, constatarea stării de insolvabilitate a debitorului și intentarea procesului de insolvabilitate față de „RG-Agro Plus” SRL.

În motivarea recursului, reiterând temeiurile de fapt și de drept din cererea introductivă, recurentul a mai invocat că instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare temeiurilor de insolvabilitate și a constatat greșit că creanța recurentului nu este certă. În acest sens a menționat că creanța recurentului este certă, deoarece a fost inclusă în bilanțul contabil al intimatului și nu este negată de acesta, totodată creanța recurentului este exigibilă, deoarece scadența finală a contractului de credit nr. 1706 din 13.08.2007 este data de 12.08.2013, iar cea a contractului de credit nr. 2127 din 29.08.2008 - data de 28.08.2013. Prin urmare, creditorul BCR Chișinău SA are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul „RG-Agro Plus” SRL, deoarece urmărește recuperarea creanței certe și exigibile sub formă de credite bancare.

A mai indicat recurentul cu referire la Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-290/16 din 21.09.2016, că în contextul acesteia nu se contestă statutul de creditor al recurentului sau existența creanței acestuia față de debitor, ci se concluzionează despre dreptul recurentului de a urmări silit creanța nestinsă prin vânzarea bunurilor ipotecate, doar după repartizarea produsului obținut din vânzarea acestor bunuri. Susține recurentul că în cazuri extreme, societățile debitoare cu active insuficiente li se pot intenta procese de insolvabilitate pentru asigurarea unei satisfacții proporționale a creanțelor din activele rămase, prin urmare poate fi declarată insolvabilă, dizolvată și lichidată forțat societatea comercială care nu își poate onora obligațiunile pecuniare ajunse la scadență și/sau ale cărei active au o valoare mai mică decât pasivele.

Consideră recurentul că instanța de insolvabilitate urma să țină cont și de existența altor creanțe ale debitorului, care nu pot fi executate de ultimul, deoarece în cadrul procesului de insolvabilitate urmează a fi onorate, în cea mai deplină măsură, creanțele tuturor creditorilor și nu numai a creditorului care a înaintat cererea introductivă.

La 09 decembrie 2016, SRL „RG-Agro Plus” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 10 a Legii insolvenței „(1) *Intentarea unui proces de insolvență presupune existența unui temei.* (2) *Temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului.* (3) *Temeiul special de intentare a unui proces de insolvență constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.*”

Conform prevederilor art. 18 alin. (1) a Legii insolvenței „*Creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvență și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvență.*”

În acest context, instanța reține că drept temei pentru intentarea procesului de insolvență în privința „RG-Agro Plus” SRL a fost invocată decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016 prin care s-a dispus încasarea de la „RG-Agro Plus” SRL în beneficiul BCR Chișinău SA suma de 881 947,48 euro cu titlu de datorie rezultată din contractul de credit și suma de 87 500,00 lei cu titlu de taxă de stat.

Totodată, Colegiul reține că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016, fiind menținută hotărârea Judecătorei Strășeni din 14 aprilie 2015 prin care cererea de chemare în judecată depusă de BCR Chișinău SA împotriva „RG-Agro Plus” SRL cu privire la încasarea datoriei în legătură cu nerestituirea creditului s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În susținerea acestei poziții, Colegiul reține că instanța supremă a menționat că odată cu transmiterea bunurilor gajate de către debitorul gajist, SA „Banca Comercială Română Chișinău” era îndreptățită de a purcede la vânzarea (prin negocieri directe, tender, licitație publică) fără nici o întârziere nejustificată a bunului gajat, astfel încât să acționeze și în interesul major al debitorului gajist și în vederea stingerii datoriilor acumulate. Iar, în caz dacă produsul obținut din vânzarea bunului nu este suficient pentru stingerea creanțelor și acoperirea cheltuielilor creditorului gajist, acesta din urmă, conform art. 493 al. (2) Cod civil, poate conserva o creanță neprivilegiată pentru diferența datorată de debitorul său. Or, altfel spus, în cazul în care rezultatele obținute din valorificarea bunului sunt insuficiente pentru a acoperi în întregime plata obligației garantate, debitorul rămâne obligat pentru diferența de plată, în acest caz creditorul fiind în drept de a-și satisface diferența de creanță într-o altă procedură civilă.

A mai menționat instanța supremă și faptul că un astfel de drept a fost prevăzut pentru creditor și în pct. 12 din Acordul privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă, potrivit căruia în cazul în care suma obținută în urma executării drepturilor de ipotecă asupra bunului ipotecat va fi insuficientă pentru satisfacerea tuturor obligațiilor garantate, creditorul ipotecar va fi în drept să-și

satisfacă creanțele sale, pe baze generale, din contul celorlalte bunuri ale debitorului ipotecar. Ca urmare a celor expuse, rezultă legalitatea hotărârii primei instanțe de respingere a acțiunii, care și-a motivat soluția pe faptul că creditorul gajist are dreptul de a-și satisface creanțele din alte bunuri ale debitorului doar în cazul în care mijloacele obținute din comercializarea bunurilor gajate nu sunt suficiente pentru acoperirea cerințelor creditorului gajist, dar nu și în cazul în care creditorul este în imposibilitate de a înstrăina bunurile pe motiv de lipsă de cumpărători, în special din motive neimputabile debitorului.

Astfel, Colegiul reține că o dată cu emiterea deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, creanța pe care a fost întemeiată starea de insolabilitate a debitorului în mărime de 881 947,48 euro, rezultată din contractele de credit, nu mai poate fi calificată ca fiind una certă.

Conform prevederilor art. 20 alin. (2) lit. (b) a Legii insolabilității *„În cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobânzilor și a penalităților aferente.”*

Conform prevederilor art. 20 alin. (2) lit. (a) a Legii insolabilității, *„La cererea introductivă a creditorului se anexează documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolabilitate, alte documente care justifică cererea creditorului.”*

În acest context legal, cu referire la argumentele recurentului că prin Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-290/16 din 21.09.2016, nu s-a contestat statutul de creditor al recurentului și nici existența creanței acestuia față de debitor, Colegiul susține ca fiind plauzibil acest raționament al recurentului, însă, reiterează faptul că la caz nu este certă valoarea acestor creanțelor, adică mărimea datoriilor la aceste obligații, care conform prevederilor art. 20 alin. (2) lit. (b) a Legii insolabilității art. 20 alin. (2) lit. (a), este o condiție obligatorie pentru înaintarea cererii introductive.

În acest sens, Colegiul reține că pretinsa creanță din cererea introductivă nu poate fi calificată ca fiind certă, prin prisma cuantumului acesteia în sumă totală de 881 947,48 euro, în situația în care creditorul-ipotecar BCR Chișinău SA urma să purceadă la vânzarea fără nici o întârziere nejustificată a bunurilor gajate, astfel încât să acționeze și în interesul major al debitorului gajist în vederea stingerii datoriilor acumulate, la caz stingerii datoriei de 881 947,48 euro.

Mai mult ca atât, Colegiul reține că valoarea creanțelor BCR Chișinău SA față de „RG-Agro Plus” SRL, ar putea fi certă doar în cazul în care produsul obținut din vânzarea bunurilor gajate nu va fi suficient pentru stingerea creanțelor iar creditorul își v-a valorifica dreptul de a-și satisface diferența de creanță, iar respectiva diferență (într-un cuantum fix și cert), în cazul când va fi scadentă și neexecutată v-a putea constitui un temei de înaintare a unei cereri introductive.

Totodată, Colegiul consideră necesar de a menționa și faptul că debitorul, la caz „RG-Agro Plus” SRL, și-a exercitat cu bună credință obligațiile sale și a transmis creditorului bunurile gajate pentru a fi vândute în scopul stingerii datoriei, deci doar dacă în urma înstrăinării bunurilor gajate nu va fi stinsă complet datoria, creditorul va fi în drept să solicite încasarea restanței.

Cu referire la argumentele recurentului că instanța de insolabilitate urma să țină cont și de existența altor creanțe ale debitorului, care nu pot fi executate de ultimul, deoarece în cadrul procesului de insolabilitate urmează a fi onorate, în cea mai deplină măsură, creanțele tuturor creditorilor și nu numai a creditorului care a înaintat cererea introductivă, Colegiul le consideră ca fiind la fel neîntemeiate din considerentele ce urmează:

Conform prevederilor art. 9 a Legii insolabilității *„Procesul de insolabilitate se intentează doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolabilitate (denumită în continuare cerere introductivă).”*

Conform prevederilor art. 34 alin. (1) a Legii insolabilității *„Instanța de insolabilitate hotărăște, în baza aprecierii temeiului de insolabilitate și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolabilitate sau asupra respingerii cererii introductive.”*

Astfel, Colegiul reține că procesul de insolabilitate poate fi intentat exclusiv în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolabilitate, aceasta urmând a fi prezentată instanței cu anexarea unui șir de probe în vederea probării temeiului de insolabilitate și implicit existența creanțelor care nu pot fi executate.

Totodată, existența altor datorii, distincte de cele ale creditorului care solicită intentarea procedurii de insolabilitate, în cazul în care nu există probe cu referire la eventuale proceduri eșuate de încasări forțate a acestora, nu pot nicidecum sta la baza admiterii cererii introductive, mai mult ca atât în situația în care nimeni din acei creditori nu sau alăturat la cererea introductivă, respectiv nu au manifestat voința de a declara debitorul insolabil.

Cu referire la argumentul recurentului că în cazuri extreme, societățile debitoare cu active insuficiente li se pot intenta procese de insolabilitate pentru asigurarea unei satisfacții proporționale a creanțelor din activele rămase, prin urmare poate fi declarată insolabilă, dizolvată și lichidată forțat societatea comercială care nu își poate onora obligațiunile pecuniare ajunse la scadență și/sau ale cărei active au o valoare mai mică decât pasivele, Colegiul la fel îl califică ca fiind declarativ și neîntemeiat în situația în care, la caz, faptul neonorării obligațiunilor pecuniare ajunse la scadență cât și faptul că activele au o valoare mai mică decât pasivele, va putea fi constatată doar dacă în urma înstrăinării bunurilor gajate nu va fi stinsă complet datoria.

Mai mult ca atât, Colegiul consideră că în speța respectivă, BCR Chișinău SA anticipează abuziv un șir de circumstanțe de fapt pretinse a fi constatate, care nu pot constitui temei de admitere a cererii introductive.

Astfel, Colegiul menționează că instanța de insolvență justificat a respins cererea introductivă depusă de BCR Chișinău SA, hotărârea recurată urmând a fi menținută.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, emisă în pricina civilă la cererea introductivă a creditorului Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” privind declararea insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „RG-Agro Plus”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ion Druță